

II Oikeudet ja vapaudet

4 Maailmankansalaisen oikeudet ja vapaudet, s. 47

1. Luettele Suomessa asuvia kieli- ja etnisiä vähemmistöjä.

RATKAISU:

Romanit, saamelaiset, suomenruotsalaiset, virolaiset ja venäläiset ovat Suomessa asuvia etnisiä ja kielivähemmistöjä.

2. a) Mitä tarkoitetaan ihmisoikeuksilla? Mainitse esimerkkejä.

b) Mitä tarkoitetaan perusoikeuksilla? Mainitse esimerkkejä.

RATKAISU:

a) Ihmisoikeudet vahvistavat kansalaisten tasa-arvon ja vapauden, joita valtioiden on kunnioitettava. Ihmisoikeudet takaavat jokaiselle esimerkiksi omantunnon- ja sananvapauden.

b) Perusoikeuksilla tarkoitetaan eri valtioiden takaamia oikeuksia, jotka perustuvat YK:n ihmisoikeuksien julistukseen. Sananvapaus ja oikeus omaan äidinkieleen kuuluvat EU:n perusoikeuksiin.

3. Miten ihmisoikeuksien toteutumista valvotaan?

RATKAISU:

Ihmisoikeuksien toteutumista valvoo Euroopassa Euroopan ihmisoikeustuomioistuin (EIT).

4. Mitkä ovat vakavimpia ihmisoikeuksien loukkauksia tämän päivän maailmassa? Minkälaisia ongelmia on Euroopassa?

RATKAISU:

Yksi suurimmista ihmisoikeusloukkauksista on vähemmistöjen syrjintä. Etnisille ja kielivähemmistöille ei aina anneta samanlaisia äidinkieleen, ilmaisuun, uskontoon tai kulttuuriin liittyviä oikeuksia kuin valtaväestölle. Euroopassa suurimpiin ongelmiin kuuluu romanivähemmistöjen syrjintä.

5. Mistä syystä sananvapaus ja oikeus vapaaseen tiedonsaantiin ovat perusoikeuksia?

RATKAISU:

Sananvapaus ja oikeus vapaaseen tiedonsaantiin kuuluvat perusoikeuksiin, koska niiden avulla voidaan taata kansalaisten tasapuolinen asema ja osallistuminen kansanvaltaiseen yhteiskuntaan ilman syrjintää. Sananvapautta rajoittamalla kavennetaan kansalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon.